

Власюк Наталія Іванівна

здобувачка вищої освіти 2 року навчання за першим (бакалаврським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: к.філ. н., доц. Саркісова І.А.

**«БУ-БА-БУ» ЯК ПОЛІФОНІЧНО-КАРНАВАЛЬНИЙ СТИЛЬ
ЛІТЕРАТУРИ**

У 80-х роках ХХ століття в Львові було засновано літературне угруповання Бу-Ба-Бу до складу якого входили: Юрій Андрухович, Віктор Неборак та Олександр Ірванець. Літугруповання стало втіленням карнавального необарокового мислення, притаманного метаісторичній карнавальній культурі людства. Соціальним фундаментом метаісторичного карнавалу в Україні став підсвідомий масовий синдром зламу, що супроводжував розпад імперії і викликав дві метапсихічні складові: суспільну депресію і масову карнавальну сміхову рефлексію на катаклізм системи.

Характерними рисами творів Бу-Ба-Бу стали саме елементи карнавалу: міфічність, контрастність, видовищність, поліфонічність. Враховуючи особливості ідіостилів Ю. Андруховича, О. Ірванця й В. Неборака, були виокремлені такі носії стилю Бу-Ба-Бу: поєднання публічності та популярності аж до культовості, ритуальність, карнавальність, іронічність та самоіронічність, пародійність, синтетичність, урбанізм, єдність масовості й елітарності. Як бачимо, риси творчості групи «Бу-Ба-Бу» вповні не вкладаються в межі естетики постмодернізму, а інколи й суперечать їй. Зокрема бубабізм ґрунтується на традиції, тоді як постмодернізм, граючи з традицією, дистанціюється від неї. Творчість бубабістів не заперечує традицій, а відновлює їх, осучаснює, розвиває, додаючи, безумовно, нове в дусі сучасних світових тенденцій. При цьому єдине, що зближує поезії бубабістів із власне постмодерною поезією, – це фрагменти мовних ігор та прийом «апунктуації», які роблять «твір більш відкритим у стосунку і до форми, і до змісту» [1, с. 7].

Головним предметом зацікавленості для Ю. Андруховича, О. Ірванця й В. Неборака є фрагменти щоденного життя – летючі моменти, незначні епізоди, позірні почування. Література бубабістів позбавлена високої «поетикальності» з одного боку та грандіозних історичних тем і постатей – з іншого. Вони не поривалися впливати на політичні процеси, проте політика, болючі проблеми сьогодення в них присутні, особливо в іронічних поезіях

Напрям 2. Проблеми і перспективи сучасної лінгвістики

О. Ірванця, есе Ю. Андруховича, виступах на літературних подіях В. Неборака. Ліричні мініатюри, які також зустрічаються у творчості бубабістів, витончені і навіюють екзистенційні роздуми. Саме через все це творчі івечори цих авторів і були, і залишаються популярними серед молоді, хоча вони виступають перед публікою здебільшого вже не як представники літутгрупвання, а як окремі автори, широко відомі своїми творами.

У своїх творах автори нерідко змінюють і статус слова: втрачаючи звичну номінативну функцію, слово виступає і формою, і змістом поезії, її матерією. Особливості творів бубабістів, насамперед поетичних, виявляються у сміливому експериментуванні з мовними засобами. Це лексичні та семантичні авторські неологізми, звукові прийоми, метричні схеми, строфічна організація, ритміко-синтаксичні конструкції тощо. Поетичність текстів досягається часто не шляхом використання нових і несподіваних фігур (подекуди вони взагалі відсутні), а завдяки тону мовлення, лексичному матеріалові, синтаксису. Ліризм поезій О. Ірванця, Ю. Андруховича та В. Неборака, багатство епітетів і метафор, порівнянь та перифраз, тропіка цих поезій, яскрава й оригінальна, роблять тексти самобутніми й дозволяє безпомилково визначити їхнє авторство.

Творчість бубабістів переконує, що гарна лірика може бути персонажною, що найцікавішим персонажем часто є сам автор, що існує певна таїна перетікання поезії у життя того, хто намагається впіймати її записом, що людину цікаво сприймати як автономний світ, центр якого знаходиться у ній самій, а не назовні.

На думку Анатолія Дністрового, заслуги цієї групи неможна не дооцінювати. Вони вражають, – вважає він, – якщо бодай поглянути на ті трансформації, котрі відбулися в художній мові, а також у манері поведінки письменників (йдеться про так звані авторські стратегії) [4]. Читачам цікаві ці яскраві, небуденні емоції – через проблеми, струси, катаклізми, колізії, – всього цього бубабістам якраз не бракує. Як і розвинутої уяви, багатої фантазії вкупі з високим рівнем освіченості та ерудиції.

Як зауважив в одному інтерв'ю Олександр Ірванець: «Після «Бу-Ба-Бу» в українській поезії стало можливим писати все, досяжність успіху залежить тільки від міри таланту. Ми зруйнували дуже багато шаблонів. Не те що ми вийшли, боролись, руками-ногами їх валяли – просто ми писали, не думаючи про те, що це «неможна», і воно ставало «можна»» [5, с. 54].

Напрям 2. Проблеми і перспективи сучасної лінгвістики

Діяльність літературного угруповання «Бу-Ба-Бу» відіграло важливу роль у літературному процесі кінця 80-х років ХХ століття, оскільки відбулася демократизація української культури, повернулося жанрове різноманіття, новий погляд на традиційні теми та образи.

Список використаної літератури

1. Андрусак І. 20 років українському постмодернізму: [Поетичне об'єднання «Бу-Ба-Бу»]. Народне слово. 2005. №14 (квітень). С.7.
2. Андрухович Ю. Юрій Андрухович: ставлю експеримент – писати прозу виключно про те, що сам пережив: [інтерв'ю з письм. / розмовляла Г. Гузьо] // Висок.замок. 2010. 11 берез. С. 7
3. Андрухович Ю., Ірванець О., Неборак В. Бу-Ба-Бу. Вибрані твори. Львів: Піраміда, 2007.
5. Дністровий А. Втрачений совок [Текст]. Книжковий клуб плюс. 2007. №12. С. 38–39.
6. Ірванець О. «Після «Бу-Ба-Бу» в українській поезії стало можливим писати все». Бібліотечка «Дивослова». 2011. №5. С. 52–55.